

'Droom direct tekenen bij wakker worden'

Door ERNEST METTES

Veel kunstenaars hebben altijd een klein schetsblokje bij zich om hun spontane ingevingen op- of uit te tekenen. De Nijmeegse tekenaar Bernard Verhoeven heeft zo'n blocnote naast zijn bed liggen. Zijn eigen dromen zijn namelijk een van zijn belangrijkste inspiratiebronnen. „Ik moet dan direct gaan tekenen als ik wakker word, want even later ben ik het meeste al weer vergeten”, aldus de 39-jarige Nijmegenaar.

Enkele van Verhoevens werken zijn momenteel te zien in het Nijmeegse Valkhofmuseum op de tekenaarsexpositie 'Oogdwalen'. Zoals de tekening 'Zwitserse Visser'. Daarop is een mannetje met een lange sik te zien tussen stapels dode vissen in een Zwitserse chalethuisje, erachter rijst een hoge bergketen aan de horizon. „Het basisidee komt uit een droom over een heksje tussen dode vissen. De rest verzin ik er later bij.”

Daarbij maakt Verhoeven dankbaar gebruik van de enorme stapel schetsblokjes die hij bewaard heeft sinds zijn afstuderen aan de Arnhemse academie in 1988. „Ik maak vooral veel schetsen als ik op reis ben, tijdens een treinreis of op vakantie bijvoorbeeld. Als ik later aan een tekening werk haal ik ze weer tevoorschijn, sommige zijn bijna twintig jaar oud.”

Twee oude vakantieschetsen, van een gotische kathedraal en van een Spaans galjoen, werden in elkaar gesmeed in 'Kathedraalschip': de barokke versiering op de voor- en achtersteven van het schip gaan over in een gigantisch bouwsel.

Het achterhoofd van een Nijmeegse treinreiziger is vereeuwigd in de tekening 'Vier heiligen'. Deze man, die op zijn tenen aan komt sluipen, is getuige van een macaber nachtelijk schouwspel: twee heiligen ondersteunen elkaar terwijl een andere man-met-aureool een vierde vermoordt. Op de voorgrond ligt onheilspellend een klein diepzeevaartuig met patrijspoorten. Wie langer naar de tekening kijkt, ontdekt achter de ramen van omliggende huizen nog meer getuigen van de moord.

Verhoeven werkt soms drie weken aan zo'n tekening. Daarna is hij nog minstens zo lang bezig met het met waterverf inkleuren

Bernard Verhoeven bij zijn tekening 'Kathedraalschip'.

Foto: Bert Beelen

van de getekende vlakken. Soms gebruikt hij gekleurd papier als ondergrond, vaak schildert hij een omlijsting om de tekening heen.

De Nijmeegse kunstenaar maakte door de jaren schilderijen, installaties en zogenoemde kunstenaarsboeken. De laatste jaren legt hij zich alleen nog toe op tekenen.

„Dat is veel directer, je pakt een potlood en je kunt beginnen.” Als model gebruikt hij een leden-

pop of zijn eigen beeltenis in de spiegel.

Misschien ligt het aan de manier waarop Verhoeven zijn tekeningen componeert uit verschillende eerder gemaakte schetsen, in staat is dat de tekeningen van de Nijmegenaar altijd een geheimzinnige, sprookjesachtige sfeer uitademen. Zelf vergelijkt hij ze

met de jongensboeken uit zijn jeugd, zoals Wipneus en Pim of Kuifje, waarin tekeningen altijd spannend maar nooit echt bangstigend zijn.

„Onderwerpen als rituelen, verering en religie fascineren me. Niet omdat ik zo gelovig ben, maar omdat zulke afbeeldingen gaan over levensvragen die me

boeien. En kunstenaars willen nu eenmaal uiting geven aan zulke gevoelens.”

Tekeningen van Bernard Verhoeven, tot en met 19 maart in expositie Oogdwalen in Museum Het Valkhof in NIJMEGEN, en tot en met 26 maart in Nieuwe ledentoonstelling GBK in De Gele Rijder in ARNHEM.